

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3348/2022. (VII. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

1. Az Alkotmánybíróság a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 39. § (3a) bekezdése ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.
2. Az Alkotmánybíróság a Kúria mint másodfokú bíróság Kpkf.VI.39.207/2021/2. számú végzése ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Marján István ügyvéd) útján alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 39. § (3a) bekezdése, továbbá az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában a Kúria Kpkf.VI.39.207/2021/2. számú végzésének a Pécsi Törvényszék 3.K.700.973/2020/12. számú végzésére kiterjedő hatállyal történő alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól.
- [3] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzménye és lényege az ügyben hozott döntések és előterjesztett beadványok alapján a következőképpen foglalható össze.
- [4] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló bírósági eljárásban az indítványozó mint felperes vett részt.
- [5] 1.1. A Vajszlói Közös Önkormányzati Hivatal Hiricsi Ügyfélszolgálat a Vajszlói Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője képviseletében eljárva (a továbbiakban: elsőfokú adóhatóság) 2020. március 2. napján kelt HIR/414-1/2020. számú határozatával az indítványozó tulajdonában lévő ingatlan után a 2020. adóévtől évente 124 100 forint telekadót állapított meg.
- [6] Az indítványozó fellebbezése alapján eljáró Baranya Megyei Kormányhivatal a 2020. április 17-én meghozott BA/72/00323-2/2020. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. A határozat jogorvoslati része tájékoztatást adott arról, hogy a kézhezvételtől számított 30 napon belül – jogszabálysértésre hivatkozva – a Pécsi Törvényszékhez címzett, a Baranya Megyei Kormányhivatal ellen benyújtott keresettel annak bírósági felülvizsgálatát lehet kérni. A bírósággal való kötelező elektronikus kapcsolattartás esetén a keresetet az elsőfokú hatósághoz lehet benyújtani, annak hivatali kapujára. A jogi képviselő nélkül eljáró fél a keresetlevelet a polgári perben és a közigazgatási bírósági eljárásban alkalmazandó nyomtatványokról szóló 6/2019. (III. 18.) IM rendelet 19. mellékletében meghatározott nyomtatványon is előterjesztheti. A bírósági jogorvoslatot az adóigazgatásról szóló 2017. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Air.) 130. § (1) bekezdése alapján biztosította.
- [7] 1.2. A jogi képviselővel eljáró indítványozó, mint felperes a jogi képviselő által 2020. április 23-án elektronikus úton átvett határozat ellen – az alperesnél 2020. május 20-án általános célú elektronikus kéreleműrlap-szolgáltatás (a továbbiakban: e-papír) útján, továbbá a bíróságon 2020. május 21-én papír alapon – keresetlevelet terjesztett elő, amelyben az alperes határozatának megsemmisítését és az alperes új eljárásra kötelezését indítványozta. Az indítványozó, mint felperes többek között előadta, hogy azért nem elektronikus úton terjesztette elő a keresetlevelét a bíróságon, mert az elsőfokú hatóság semmilyen elektronikus kapcsolattartási lehetőséggel nem rendelkezik, az elektronikus ügyintézés nem teszi lehetővé, ezért a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 39. § (3a) bekezdése szerint járt el, az alpereshez pedig elektronikus úton nyújtotta be a keresetlevelet a veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről szóló 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Veir.) 24. §-a alapján.

- [8] Az első fokon eljáró Pécsi Törvényszék a 3.K.700.973/2020/12. számú végzésével az indítványozó keresetlevelét a Kp. 48. § (1) bekezdés *i*) pontja alapján visszautasította, utalással a Kp. 39. § (1), (3) bekezdéseiben, a 49. § (1) bekezdés *b*) pontjában foglaltakra. Rögzítette, hogy a Kp. 41. § (3)–(5) bekezdéseiben foglaltakat vizsgálva, ezek a rendelkezések nem alkalmazhatók az ott írt feltételek hiányában, ezért a bíróságon történő előterjesztésre jogszerű lehetősége az indítványozónak, mint felperesnek nem volt. Megállapította, hogy a Kp. 39. § (1) bekezdése alapján a felperesnek – attól függetlenül, hogy a felperes vitatta, de nem bizonyította azt, hogy elektronikus benyújtás az elsőfokú szervnél nem volt lehetséges –, az első fokon eljáró közigazgatási szervnél kellett volna benyújtania a keresetlevelét, ehelyett a bíróságnál és az alperesnél nyújtotta be azt, azaz a felperes téves helyen terjesztette elő a keresetlevelét. A Kp. 39. § (3) bekezdéséből – *a contrario* – következik, hogy jogi képviselővel eljáró felperes esetében a keresetlevelet nem lehet határidőben benyújtottnak tekinteni akkor sem, ha azt határidőben a bírósághoz vagy a másodfokú hatósághoz nyújtotta be. Az időközbeni jogszabályváltozásra figyelemmel a Kúria Kfv.VII.38.032/2019/9. számú végzésében foglaltakat nem tartotta alkalmazhatónak, ezért nem a Kp. 48. § (1) bekezdés *l*) pontja, hanem az *i*) pontja alapján utasította vissza a keresetlevelet. Kiemelte, hogy a Kp. Kommentár szerint a keresetlevél benyújtásának két összefüggő feltétele van: a benyújtás helye és ideje. Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) szerinti módon történő előterjesztés a benyújtás módjára és nem az előterjesztés helyére vonatkozik. Utalt arra is, hogy amennyiben fennálltak az E-ügyintézési tv. 9. § (4) bekezdésében foglalt kimentési okok, úgy a felperesnek az elektronikus előterjesztés helyett jogszerű lehetősége lett volna más módon (pl. papír alapon) benyújtani a keresetlevelet. A Kp. előírása szerint azonban keresetlevél benyújtásának helye mindenképpen adott, az alól nem ad felmentést a jogszabály. Utalt továbbá arra is a bíróság, hogy a Kp. 49. § (1) bekezdés *b*) pontjából következően sem alkalmazható a Kp. 48. § (1) bekezdés *l*) pontja, mert ebben az esetben a felperes a bíróságnál újra benyújthatná a keresetlevelét, ugyanakkor erre a Kp. 39. § (3) bekezdése a jogi képviselővel eljáró fél esetén törvényes lehetőséget nem ad. A keresettel támadott másodfokú határozat jogorvoslati tájékoztatása tartalmazta a keresetlevél benyújtásának módját, határidejét és helyét, és a Kúria Kfv.IV.37.158/2020/5. és a Kfv.IV.35.051/2020/5. számú végzéseiben foglaltak szerint a jogalkotó a jogi képviselővel szemben a keresetlevél benyújtása tekintetében szigorúbb elvárást támaszt.
- [9] Az indítványozó a fellebbezésében kérte az elsőfokú bíróság végzésének a Kp. 114. § (4) bekezdése alapján történő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására való kötelezését azzal, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelheti a terhére azt, hogy a keresetlevelet nem az elsőfokú hatósághoz nyújtotta be. Előadta, hogy elektronikus ügyintézésre volt kötelezett, ebből következően jelentősége volt az elektronikus benyújtás technikai feltételeinek, amellyel az eljáró bíróság nem volt tisztában. Az elérhető formanyomtatványok egyike sem volt alkalmas a keresetlevél benyújtására, továbbá a program csak Vajszló Nagyközség Önkormányzat elérhetőségét adja, nincs nyoma az elsőfokú adóhatóságnak, közvetlenül tehát nem volt benyújtható az elsőfokú adóhatósághoz a keresetlevél. Az elsőfokú bíróság megkereste Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt.-t (a továbbiakban: NISZ Zrt.). A NISZ Zrt. 2020. szeptember 17. napján küldött válaszából egyértelműen megállapítható, hogy az elsőfokú hatósághoz keresetlevelet benyújtani nem lehet és közvetlenül még most sem elérhető elektronikus úton.
- [10] A jogorvoslati tájékoztatás a határozatban pedig nem volt teljes körű, hiszen az kifejezetten azt tartalmazta, hogy a hivatali kapun keresztül tudja benyújtani elektronikus úton a keresetlevelét, ugyanakkor arról nem tájékoztatta, hogy az elsőfokú hatóság tárhelye elektronikus úton akként érhető el, hogy a Vajszló Nagyközség Önkormányzat opciót kell választania. Az önkormányzat azonban nem azonos az elsőfokú adóhatósággal, így nem lehetett egyértelmű, hogy az önkormányzat opciót kell választani. A hatóságok eljárása a jóhiszeműség elvébe és a bizalmi elvbe is ütközik. Utalt arra is, hogy telefonon az alperes jogtanácsosa arról tájékoztatta, hogy postán küldje el a beadványt a másodfokú hatósághoz vagy a bíróság részére. Nem foghat helyt az elsőfokú bíróság érvelése, miszerint az elsőfokú hatósághoz kellett volna benyújtania postai úton a keresetlevelét, mivel ekkor az elektronikus út igénybevételeire vonatkozó kötelezettségét nem tudta volna teljesíteni.
- [11] 1.3. A Kúria mint másodfokú bíróság 2021. február 8-án kelt Kpkf.VI.39.207/2021/2. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését helyben hagyta.
- [12] A Kúria megállapította, hogy a fellebbezés alaptalan.
- [13] A Kúria rögzítette, hogy a Kp. 112. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 108. § (1) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem és az észrevétel keretei között vizsgálta felül az elsőfokú bíróság végzését, és ennek eredményeként azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság végzése helytálló, az abban foglaltakkal egyetértett, ezért

a fellebbezés alapján az alábbiakat emelte ki. Az elsőfokú bíróság a Kp. 48. § (1) bekezdés *i*) pontja alapján utasította vissza a felperesi keresetlevelet, mert a felperesi jogi képviselő a keresetindítási határidőt nem tartotta meg. A felperes a fellebbezésében ezt vitatta, ezért a másodfokú bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy a felperes határidőn belül terjesztette-e elő a keresetlevelét.

- [14] A Kúria rögzítette, hogy az időközbeni jogszabályváltozásra tekintettel a Kpkf.VI.39.839/2020/2. számú, 2020. október 5. napján kelt végzésében a felperes által a fellebbezésében felvetett jogkérdések kapcsán állást foglalt, a Kúria Kfv.VII.38.032/2019/9. számú végzésben foglalt állásponttól eltérő álláspontra jutott, melytől eltérni nem kíván, ezért az abban foglaltakat maradéktalanul fenntartja és erre tekintettel az alábbiakra mutat rá. Az elsőfokú bíróság arra alapította a döntését, hogy a jogi képviselővel eljáró felperes nem a jogszabályban meghatározott helyen terjesztette elő a keresetét. A Kúria kiemeli, hogy ezt a tényt a felperes nem cáfolta és nem is vitatta, elismerte, hogy a keresetlevél az elsőfokú közigazgatási szerv helyett az elsőfokú bíróságnál, illetőleg az alperesnél került benyújtásra. Ezért a Kúriának a továbbiakban azt kellett vizsgálnia, hogy a jogi képviselő által nem a jogszabályban meghatározott helyen előterjesztett kereset megalapozza-e annak megállapítását, hogy a felperes nem határidőn belül nyújtotta be a keresetlevelet.
- [15] A Kúria rámutatott, hogy a jogalkotó a téves helyen történő előterjesztést nem nevesítette külön visszautasítási okként, hanem ezt a körülményt a Kp. Kommentár értelmében a határidő megtartottságával összefüggésben kell vizsgálnia az elsőfokú bíróságnak. A Kp. Kommentár a jogszabály-értelmezésénél azt fejti ki, hogy a keresetindítási határidő és a keresetindítás helye két összefüggő feltétel, bármelyik feltétel elvétése ugyanolyan jogkövetkezémmenyel jár. Másképp fogalmazva, a keresetlevélnek mind a téves helyre történő, mind a határidőn túli előterjesztése a határidő elmulasztása miatti visszautasítási ok megállapítását eredményezi. Ha a jogi képviselővel eljáró felperes a keresetlevelét a jogszabályban meghatározott helyen is előterjeszti, a keresetindítási határidő megtartottságát vizsgálni kell. Amennyiben a jogi képviselővel eljáró felperes a keresetlevelét kizárólag nem a jogszabályban meghatározott helyen nyújtja be (mint a perbeli esetben is), úgy a benyújtás helye alóli kivételeket vizsgálni kell. Ha megállapítható, hogy a benyújtás helye alóli kivételek nem állnak fenn, úgy a határidőben való benyújtás nem merülhet fel, a Kp. 48. § (1) bekezdés *i*) pont alkalmazandó.
- [16] A Kp. a benyújtás helye alóli kivételeket a Kp. 41. § (3)–(5) bekezdéseiben (mely rendelkezések az indítványozó felperes által sem vitatottan a perbeli esetben nem alkalmazandóak), illetőleg a Kp. 39. § (3) bekezdésében tartalmaz, arra vonatkozóan, ha a jogi képviselő nélkül eljáró felperes a keresetlevelét tévesen a bírósághoz nyújtja be. Jelen esetben azonban a felperes jogi képviselővel járt el, így a Kp. 39. § (3) bekezdéséből *a contrario* következik, hogy a felperes esetében a keresetlevelet e szabályra alapítottan nem lehet határidőben benyújtottnak tekinteni.
- [17] Az időközbeni jogszabály-módosítás további kivételt fogalmazott meg Kp. 39. § (3a) bekezdésében. Az indítványozó felperes a fellebbezésében erre alapítottan állította, hogy a keresetlevelet az elektronikus ügyintézés feltételei hiányában nem tudta az elsőfokú szervnél benyújtani. Az indítványozó hivatkozása szerint hivatali kapuja csak Vajszló Nagyközség Önkormányzatának van, amely azonban nem azonos az elsőfokú adóhatósággal.
- [18] Az elsőfokú bíróság nem az elektronikus kapcsolattartás szabályainak megsértését állapította meg, és nem is a keresetlevél benyújtása módjának jogszerűtlenségét rögzítette. A Kúria emiatt csupán utal arra, hogy az indítványozó felperes nem bizonyította azt, hogy az elsőfokú hatósághoz elektronikus úton a keresetlevelet nem lehetett benyújtani, hiszen a NISZ Zrt. válaszában ilyen kijelentést nem tett, azt közölte válaszában, hogy a Vajszlói Közös Önkormányzati Hivatal hivatali tárhely az e-Papír rendszerén keresztül megcímezhető a Vajszlói Nagyközség Önkormányzat opció választásával. A NISZ Zrt. további megkeresését pedig az indítványozó, mint felperes nem tartotta indokoltnak. Ugyanakkor a Kúria utal arra is, amennyiben a felperes állítása bizonyított lett volna (miszerint elektronikus úton nem volt lehetőség az elsőfokú hatósághoz a keresetlevelet benyújtani), úgy az E-ügyintézési tv. 9. § (4) bekezdés *a)–c)* pontjaiban foglaltak szerint a hátrányos jogkövetkezémmeny nem alkalmazható, azaz a felperes ebben az esetben postai úton is jogszerűen előterjeszthette volna a keresetlevelét az elsőfokú adóhatóságnál, és a felperes sem állította a fellebbezésében, hogy postai úton sem volt lehetséges az elsőfokú adóhatóságnál előterjeszteni a keresetlevelét. Mindezek miatt téves – és csupán feltételezés – az a felperesi állítás, miszerint, ha az elsőfokú hatósághoz nyújtja be, akkor a bíróság az elektronikus út be nem tartása miatt visszautasítja a keresetlevelét. Ez különösen nem igaz, ha a felperes igazolja az eltérő benyújtás módjának az indokát. Másrészt rá kell mutatni arra is, hogy a Kp. 39. § (3a) bekezdésében foglalt kivétel fennállása nem került bizonyításra a felperes részéről, és az alperes 3. sorszám alatt nyilatkozott

arról, hogy az elektronikus kapcsolattartás biztosított volt, nem állt fenn az elsőfokú adóhatóságnál átmeneti vagy tartós szolgáltatáskiesés.

- [19] A Kúria megállapította, hogy mindezek alapján az indítványozó nem volt jogosult a bíróságra benyújtani a keresetlevelét. A Kúria kiemelte: mivel a visszautasítás oka a téves helyre történő benyújtásból eredő elkészttség volt, így a határozatban foglalt jogorvoslati tájékoztatásnak csak annyiban volt jelentősége, hogy tartalmazta-e azt, hogy az elsőfokú hatósághoz kell benyújtani a keresetlevelet. A határozat ezt a tájékoztatást egyértelműen tartalmazta.
- [20] A Kúria megállapította, hogy – a Kp. 39. § (3a) bekezdésben foglalt feltételek hiányában – az időközbeni jogszabályváltozásra is figyelemmel, a téves helyre való benyújtás esetére a Kp. 48. § (1) bekezdés *l)* pontjának alkalmazása értelmetlenné és feleslegessé tenné, kiüresítené a Kp. 39. § (3) bekezdésében foglalt kivételt tartalmazó szabályt. Továbbá kiüresedne a 39. § (1) bekezdésének utolsó mondata is, hiszen ebben az esetben a jogi képviselővel eljáró fél akár a határidőn túl is benyújthatná közvetlenül a bíróságnál a keresetlevelét: A Kp. 49. § (1) bekezdése alapján a keresetlevél benyújtásának joghatásai fennmaradására vonatkozó rendelkezés alkalmazhatósága miatt a keresetlevelet újból benyújthatná, és ez e szabály kijátszásához vezetne.
- [21] A Kúria kifejtette, hogy a Kp. 48. § (1) bekezdés *l)* pontjában foglalt a „nem a jogszabályban meghatározott módon” kitétel nem a téves helyre, hanem az E-ügyintézési tv.-ben meghatározott módtól eltérően, a nem megfelelő elektronikus nyomtatványon történő, téves módon való benyújtást jelenti, amelynek elvétése esetén az elektronikus ügyintézés részletszabályairól szóló 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: E-ügyintézési Vhr.) 7. § (2) bekezdése előírja a szolgáltató részéről a benyújtó erről való tájékoztatását. A jogi képviselővel eljáró fél esetén a benyújtás helyét a Kp. 39. § (1) bekezdése szabályozza, és attól eltérést csak a Kp. 41. § (3)–(5) bekezdése, 39. § (3) és (3a) bekezdése enged. Ilyen kivételek fennállásának hiányában a téves helyre benyújtás nem jelenti a „nem a jogszabályban meghatározott módon” való előterjesztést, mert ez utóbbi kitélet az E-ügyintézési tv. és az E-ügyintézési Vhr. szabályozza, azaz a Kp. 48. § (1) bekezdés *l)* és *m)* pontjainak értelmezése csak az E-ügyintézési tv. és az E-ügyintézési Vhr. előírásai szerint lehetséges, míg a téves helyre történő előterjesztés a Kp. 48. § (1) bekezdés *i)* pontja alkalmazásához vezet, ha a Kp. 39. § (1) bekezdésétől eltérő helyre való benyújtás feltétele nem áll fenn és e jogszabály szerinti helyre, határidőben keresetlevél nem került előterjesztésre.
- [22] A Kúria rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság jogszerűen állapította meg, hogy a téves helyre történő benyújtás és a téves módon történő benyújtás egymástól eltérő, két különböző eset, továbbá ennek megfelelően más-más jogkövetkezménnyel járnak. Az elsőfokú bíróság a benyújtás helye alóli kivételek hiányában helyállóan állapította meg, hogy a Kp. 39. § (1) bekezdése szerinti helyre keresetlevél benyújtására nem került sor, így határidőben előterjesztett keresetlevél az ügyben nincs, ezért a téves helyre benyújtott keresetlevél elkésztettnek tekintendő.
- [23] 2. Az indítványozó ezt követően terjesztette elő az Abtv. 26. § (1) bekezdése és 27. § (1) bekezdése alapján az alkotmányjogi panaszát, amelyet az Abtv. 26. § (1) bekezdésének indokolása tekintetében a főtitkár felhívására határidőben kiegészített, és egységes szerkezetbe foglalt.
- [24] Az indítványozó panaszában az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései, és tartalmilag a B) cikk (1) bekezdése sérelmére hivatkozott. Az indítványozó továbbá kérelme alátámasztásaként jelölte meg az Alaptörvény 28. cikkét.
- [25] Az indítványozó kiemelten kérte az Alaptörvény rendelkezéseit érvényre juttató alkotmányos követelmények továbbá – tartalmilag – a jogalkotó általi mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség fennállásának megállapítását.
- [26] Az indítványozó az egységes szerkezetbe foglalt, kiegészített alkotmányjogi panaszában az alábbi indítványt terjesztette elő: kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a Pécsi Törvényszék 3.K.700.973/2020/12. számú és az azt helybenhagyó, a Kúria mint másodfokú bíróság Kpkf.VI.39.207/2021/2. számú jogerős végzésének alapjául szolgáló Kp. 39. § (3a) bekezdésének alaptörvény-ellenességét, mivel – álláspontja szerint – az azok figyelembevételével „[m]eghozott végzések sértik az Alaptörvény tisztességes eljárásról és a jogorvoslatról való jogról rendelkező XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseit”.
- [27] Az indítványozó azzal érvelt, hogy az ügyében eljáró bíróságok a valódi jogorvoslat lehetőségétől érdemi vizsgálat nélkül megfosztották, ezzel megsértve az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseiben foglalt jogait. Kifejtette, hogy ha az alperes vagy az elsőfokú hatóság határozatában tájékoztatta volna arról, hogy a Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzőjének hivatali tárhelye elektronikus úton akként elérhető, hogy a Vajszló

Nagyközség Önkormányzat opciót kell kiválasztani, akkor a jogorvoslati tájékoztatása teljes körű lett volna és a keresetlevelet így lehetett volna előterjeszteni. A tájékoztatás kötelezettség elmulasztása miatt – állítja az indítványozó – hátrány érte a jogorvoslatához való joga gyakorlása során.

- [28] Az indítványozó továbbá alkotmányjogi panaszában kifejtette: A Kp. 39. § és 48. §-ai valamint az E-ügyintézési tv. vonatkozó szakaszainak egymással összefüggő elégtelen szabályozása alapörvény-ellenes módon érdemben befolyásolta az ügyében hozott bírói döntéseket. Ez sértette a tisztességes eljáráshoz és a jogorvoslatához való alapjogait, egyidejűleg mindez a jogállamiság-klauzula sérelmét is okozta, ezért az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontja alapján a panaszban megjelölt végzések Alkotmánybíróság általi felülvizsgálatának van helye. Az indítványozó a „jogsértés” lényegét abban látja, hogy a Kp. 39. § (3a) bekezdése szövege kiegészítése fontos lenne: Az indítványozó szerint amennyiben a Kp. 39. § (3a) bekezdése nyelvtanilag kiegészül a jogi képviselővel eljáró felperes megnevezéssel, úgy a kivételek bekövetkezése esetén a keresetlevél a bírósághoz közvetlenül, papír alapon vagy az elektronikus ügyintézés feltételeinek és szabályainak betartásával, az elbírálásra jogosult bírósághoz is közvetlenül benyújthatóvá válik. Ezért kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg, hogy a támadott jogszabályhely „ellentétes” az Alaptörvény a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel.
- [29] Az indítványozó kérte, hogy az Alkotmánybíróság határozatával az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből valamint a XXVIII. cikk (7) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelményre figyelemmel állapítsa meg, hogy a Kp. 39. § (3a) bekezdése alapján jogi képviselővel eljáró felperes által a keresetlevelet határidőben benyújtottnak kell tekinteni, ha azt a felperes, vagy jogi képviselője a közigazgatási cselekmény jogorvoslati záradékának megfelelően nyújtotta be, vagy arra figyelemmel nyújtotta be a bírósághoz, hogy az (1) bekezdés szerinti közigazgatási szerv az elektronikus ügyintézés feltételeit átmenetileg, vagy tartósan nem biztosítja. Álláspontja szerint a bíróságnak a keresetlevelet haladéktalanul meg kéne küldenie az illetékes közigazgatási szervnek. Az indítványozó kérte továbbá, hogy az Abtv. 39. § (3) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság rendelje el, hogy a Baranya Megyei Kormányhivatal BA/72/00323-2/2020. számú jogerős érdemi határozata ellen beadott keresetlevele vizsgálatakor ezen – álláspontja szerint megállapítandó – alkotmányos követelményt a Pécsi Törvényszék vegye figyelembe.
- [30] Az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróság főtitkára felhívására kiegészített alkotmányjogi panaszt a tartalma szerint bírálta el.
- [31] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján tanácsban jár el az ügyben.
- [32] Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról dönt. A tanács vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit. A befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [33] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panasz benyújtására – az Abtv. 26. § (1) bekezdésére és 27. § (1) bekezdésére hivatkozással – a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül van lehetőség. Az Abtv. 53. § (2) bekezdése értelmében pedig az alkotmányjogi panasz iránti indítvány – a 26. § (2) bekezdése szerinti eset kivételével – az ügyben első fokon eljáró bíróságnál kell az Alkotmánybírósághoz címezve benyújtani.
- [34] A Kúria Kpkf.VI.39.207/2021/2. számú végzését 2021. február 22-én kézbesítették az indítványozó jogi képviselőjének. Az indítványozó alkotmányjogi panaszát 2021. április 22-én nyújtotta be az első fokon eljáró bíróságra.
- [35] Az indítványozó tehát az alkotmányjogi panaszt a Kúria Kpkf.VI.39.207/2021/2. számú végzésével szemben a törvényi határidőn belül terjesztette elő.
- [36] 3.2. Az Abtv. 46. § (1) és (2) bekezdése a jogalkotó általi mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség fennállásának megállapítását, továbbá az Abtv. 46. § (3) bekezdése az Alaptörvény szabályozásából eredő, és az Alaptörvény rendelkezéseit érvényre juttató alkotmányos követelmények megállapítását nem önálló eljárásokként, hanem az Alkotmánybíróság által hatáskörei gyakorlása során alkalmazható jogkövetkezményekként szabályozza. Ebből következik, hogy külön mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség fennállásának megállapítására, illetve alkotmányos követelmény kimondására irányuló indítvány előterjesztésére – az Abtv. hatálybalépése, 2012. január 1. óta – nincs jogszabályi lehetőség [lásd: 3017/2016. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [50]; 3009/2014. (I. 31.) AB végzés, Indokolás [2]; 3052/2015. (III. 13.) AB végzés, Indokolás [13]; 3217/2015. (XI. 10.)

AB végzés, Indokolás [16]; 3257/2017. (X. 10.) AB végzés, Indokolás [29]; 3375/2020. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [14].

- [37] Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hangsúlyozza azt, hogy az Abtv. 46. § (1) és (2) bekezdése a jogalkotói mulasztás, az Abtv. 46. § (3) bekezdése az alkotmányos követelmény megállapítását az Alkotmánybíróság által hatáskörei gyakorlása során hivatalból alkalmazható lehetséges jogkövetkezményeként szabályozza, így azok indítványozására az indítványozó nem jogosult.
- [38] 3.3. Az indítványozó a Kp. 39. § (3a) bekezdése alaptörvény-ellenességét is állította, ugyanakkor indítványában azt is rögzítette, hogy a kifogásolt jogszabályi rendelkezést a bíróság az indítványozó egyedi ügyében nem alkalmazta.
- [39] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy a következetes gyakorlata alapján az Abtv. 26. § (1) bekezdés szerinti panasz elengedhetetlen feltétele, hogy a kifogásolt jogszabályi rendelkezést a bíróság az indítványozó egyedi ügyében alkalmazza {lásd pl. 3072/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [8]; 3291/2019. (XI. 5.) AB végzés, Indokolás [14]; 3022/2020. (II. 10.) AB határozat, Indokolás [29]; 3375/2020. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [17]}.
- [40] A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított alkotmányjogi panasz érdemben nem bírálható el, mivel nem felel meg az Abtv. 26. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek.
- [41] 3.4. Az Alkotmánybíróság ezt követően az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján előterjesztett indítványelem vizsgálatát végezte el a Kúria támadott döntése tekintetében.
- [42] 3.4.1. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja alapján alaptörvényellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal akkor fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [43] Az indítványozó a bírósági eljárásban félként részt vett. Az Abtv. 27. § (2) bekezdése értelmében jogállásától függetlenül érintettnek minősül az a személy vagy szervezet, *a*) aki (amely) a bíróság eljárásában fél volt; *b*) akire (amelyre) a döntés rendelkezést tartalmaz; vagy *c*) akinek (amelynek) jogára, kötelezettségére, magatartása jogszerűségére a bíróság döntése kiterjed.
- [44] Az indítvány az Abtv. 27. § (1) bekezdés *b*) pontjának is eleget tesz, mivel az indítványozó a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőséget kimerítette.
- [45] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján benyújtott alkotmányjogi panasz az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást tartalmaz és megjelöli az Alaptörvény megsértettnek vélt rendelkezéseit, a sérelmezett bírói döntést továbbá kifejezett kérelmet terjeszt elő annak megsemmisítésére.
- [46] 3.4.2. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, ennek feltételeit az 52. § (1b) bekezdése részletezi.
- [47] Alkotmányjogi panaszában továbbá az Alaptörvény megsértett rendelkezéseként jelölte meg az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését. Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 26–27. §-ai alapján csak az Alaptörvényben biztosított jogok védelmének eszköze. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatálybalépése után is fenntartotta korábbi értelmezését, amely szerint a jogbiztonság önmagában nem alapjog, így a B) cikk (1) bekezdésének sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és a felkészülési idő hiánya esetén – lehet alapítani.
- [48] Az Alaptörvény 28. cikkét az indítványozó csak kérelme alátámasztásaként jelölte meg, az e cikkekre való hivatkozást nem lehet önálló indítványi elemnek tekinteni.
- [49] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeinek az indítványozó kérelme a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései vonatkozásában felel meg.
- [50] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései vonatkozásában megjelölte az Alaptörvényben biztosított jog vélt sérelmének lényegét is.

- [51] 3.4.3. Az Alkotmánybíróság tehát a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései tekintetében vizsgálta az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényben előírt további feltételeinek való megfelelést. Vizsgálata során a következőket állapította meg.
- [52] Az indítványozó a 27. § (1) bekezdése alapján előterjesztett panasz tekintetében az alapjogsérelmet abban látta, hogy – véleménye szerint – az ügyében eljáró bíróságok a valódi jogorvoslat lehetőségétől érdemi vizsgálat nélkül megfosztották, ugyanis nem vették figyelembe, hogy a bíróság előtt megtámadható határozatot hozó hatóság tájékoztatási kötelezettségének elmulasztása miatt érte hátrány, a jogorvoslathoz való joga gyakorlása során. Az indítványozó azt hangsúlyozta, hogy a másodfokú közigazgatási határozatban foglalt jogorvoslati tájékoztatás tartalmazta, hogy az elsőfokú hatósághoz kell benyújtani a keresetlevelet, de nem kapott tájékoztatást arról, hogy az Önkormányzati Hivatal jegyzőjének hivatali tárhelye elektronikus úton akként elérhető, hogy a Vajszló Nagyközség Önkormányzat opciót kell kiválasztani. Beadványában hivatkozott arra is, hogy a bírósági eljárás során ennek az összefüggésnek figyelembe nem vétele által a tisztességes bírósági eljáráshoz való joga is sérült.
- [53] Az Alkotmánybíróság rögzíti, hogy a másodfokú bíróság keresetlevelet visszautasító végzés elleni fellebbezést bírált el végzésével. A keresetlevél visszautasításának oka a téves helyre történő benyújtásból eredő elkészttség volt. A határozatban foglalt jogorvoslati tájékoztatásnak így csak annyiban volt jelentősége, hogy tartalmazta-e azt, hogy az elsőfokú hatósághoz kell benyújtani a keresetlevelet. A határozat ezt a tájékoztatást egyértelműen tartalmazta.
- Az Alkotmánybíróság rámutat, hogy az E-ügyintézési Vhr. 85. § (8)–(9) bekezdései az alábbiak szerint rendelkeznek: „85. § (8) A helyi önkormányzat – választása szerint – a) a képviselő-testület és annak a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvényben meghatározott szervei esetében egyaránt az önkormányzat saját nevére szóló hivatali tárhelyét használja, vagy b) az önkormányzati hivatali tárhely használata mellett a képviselő-testület egyes szervei részére jogosult önálló hivatali tárhelyet is használni.
- (9) Ha a helyi önkormányzat – a (8) bekezdés b) pontja alapján – több hivatali tárhellyel rendelkezik, akkor ezek vonatkozásában köteles az ügyfeleket, valamint az együttműködő szerveket arról tájékoztatni, hogy melyik hivatali tárhelyet milyen célra lehet igénybe venni.”
- [54] Az Abtv. 52. § (4) bekezdése alapján az alkotmánybírósági eljárás feltételeinek fennállását az indítványozónak kell igazolnia.
- [55] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó valójában a tisztességes bírósági eljáráshoz és a jogorvoslathoz való jog állított sérelmén keresztül is a bíróság által alkalmazott jogszabályok körét, a bírói törvényértelmezés helyességét, valamint a bíróságok által mindezekből levont következtetéseket vitatja, azaz az alkotmányjogi panasz indokolása a számára kedvezőtlen bírói döntések tartalmi, törvényességi szempontú kritikáját jelenti. Az indítvány azt célozza, hogy a bíróságok által eldöntött tény- és jogkérdéseket felülbírálati bíróságként vizsgálja felül az Alkotmánybíróság, és a támadott döntésektől eltérően értékelje.
- [56] A bírósági határozatokkal kapcsolatos indítványozói felvetésekkel összefüggésben az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hangsúlyozza: „Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés d) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor” [3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]].
- [57] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítványozó panasz nem fogadható be, mert az egészében nem alkotmányossági, hanem törvényességi kérdésekre vonatkozik, a bíróságok jogértelmezését, jogalkalmazását vonja kritika alá, és a támadott határozatokban foglalt döntést magát (annak hátrányos voltát) tekinti alapjogi sérelemnek, a döntés Alkotmánybíróság általi megváltoztatása érdekében {vö. pl. 3119/2015. (VII. 2.) AB végzés, Indokolás [21]}.

- [58] Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz indítvány akkor fogadható be, ha az abban kifejtettek a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet támasztanak alá, vagy ha alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetnek fel. Ezen alternatív feltételek bármelyikének megléte indokot ad a befogadásra.
- [59] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány nem felel meg ezeknek a követelményeknek, mert az indítványozó egyértelműen a bíróság jogértelmezését tartotta alaptörvény-ellenesnek.
- [60] A fentiekre tekintettel az indítványozó által az alkotmányjogi panaszban felvetett aggályok a támadott bírói döntés érdemi alkotmányossági vizsgálatát nem teszik lehetővé, mert az alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-ában meghatározott törvényi feltételek egyikének sem felel meg.
- [61] Az Alkotmánybíróság mindezek alapján megállapította, hogy az indítványozó az alkotmányjogi panaszban nem állított olyan pontosan körülírt, releváns alkotmányjogi érvekkel alátámasztott alaptörvény-ellenességet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vetne fel, ami a panasz befogadását és érdemi elbírálását indokoltá tenné.
- [62] 4. Az Alkotmánybíróság ezért az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 26. § (1) bekezdésében, 29. §-ában és 52. § (1b) bekezdésében foglaltak, illetve az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének a) és h) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2022. június 28.

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Imre
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/980/2021.

